

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Philosophus. Capvt XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

1. Ioan. 2. prorsus deprehenduntur veritatis aduersarii. Qui enim Filium non habet, vt in catholicis ait, nec Patrem habet. Fides autem catholica vnam deitatem nouit & colit, Patris & Filii & Spiritus sancti: aduersus quam non æstimabitur alia. Porro mysterium hoc sanctæ atque adorandæ & confubstantialis trinitatis, omnem intellectum atque sermonem superat, & prorsus comprehendi non potest, sed sola fide percipi.

Philosophus.

CAPVT XXIII.

DIVINA reuera & lucis plena sunt, quæ a Spiritu sancto per vos fuerunt explicata. Oro autem vos (amo enim sacros doctrinæ vestræ sermones) spondete mihi pias & religiosas aures vestras, & de his docete quæ adhuc inquiri, vt plenissimam a Deo pro salute mea remunerationem accipiatis.

Responsio sanctorum patrum ad philosophum per eundem Leontium episcopum.

Dic quod vis, cupimus enim te plenissime scire de omnibus, maxime cum iam te illustrante Spiritu sancto, facile possis doctorum demonstrationem percipere.

Gratiarum actio philosophi, & interrogatio de diuina incarnatione.

Gratia sacro vestro capiti. Dicite autem mihi, o sanctissimi, quomodo sit intelligendū Deum Verbum Dei filium in terra visum esse, & inter homines con-

παντελώς ἐβέλοκονται οἱ τῆς ἀληθείας πολέμοι. ὁ γὰρ ὁ υἱὸν μὴ ἔχων, κατὰ φησὶν ἐκ καθολικαῖς, οὐδέ ὁ πατέρα ἔχει. ἡ δὲ καθολικὴ πίστις μίαν θεοτητα οἶδε, καὶ τῶν τε πρεσβυτέρων, καὶ πατέρων, καὶ υἱοῦ, καὶ ἁγίου πνεύματος παρ' αὐτῶν οὐ λογιζόμεται ἕτερον. τὸ δὲ μυστήριον τῆ τοῦ ἁγίου καὶ ἀσπασκουμένης καὶ ὁμοουσίου τελευτῆς, ἀσπασμένης καὶ ἀείκφραστον ἑκάστη ἀκατάληπτον ὑπάρχει, πίστι μόνῃ νοεῖσθαι δυναμύρον.

Ο Φιλόσοφος.

ΚΕΦΑΛ. κγ'.

ΘΕΙΑ ὡς ἀληθῶς καὶ φωτὸς ἐμπλήσια, τὰ παρὰ τῆς ἁγίου πνεύματος δι' ὑμῶν ἐκφωνηθέντα. Δέομαι δὲ ὑμῶν, ἐρασιμίων μοι ὄντων τῆς ἱερατικῆς διδασκαλίας ὑμῶν λόγων, ὑποχάτε μοι τὰς βία γαῖς ὑμῶν ἀκοαῖς, καὶ πρὸς ἃ ἐπρωτῶ διδάξατε, ἵνα πληρεστέως λήψωμαι παρὰ τῆς θεοῦ τῆς ὑπὲρ τῆς ἐμῆς σωτηρίας ἀμοιβῆς.

Ἀπόκρισις τῆς ἁγίων πατέρων πρὸς τὸν Φιλόσοφον διὰ τῆς αὐτοῦ Λεοντίου ἐπισκόπου.

Εἰπέ ὁ βούλει, ἐπιθυμητὸν γὰρ ἡμῶν πληροφορησάσθαι σε ἐν πάσιν, βιβρώδως δυνάμενον σου νῦν μάστιγα διαχεῖσθαι τὰς ἀποδείξεις τῆς ῥήσεων, ἐλλαμφθέντος σου ὑπὸ τῆς ἁγίου πνεύματος.

Εὐχαριστία τῆς Φιλοσόφου, καὶ ἐπερώτησις περὶ τῆς τῆς κωρίου ἐνδυσεως.

Χάρις ὑμῶν τῆς ἱερατικῆς κεφαλῆς. Φατέ δὲ μοι ὡς ἱερότατοι, πῶς νοητέον τὸ θεῶν λόγον, τὸν θεοῦ υἱόν, ἐπὶ τῆς γῆς ὡφθαι, καὶ τοῖς ἀνθρώποις σιν-

ANNO
CHRISTE
325.

ἀνεστράφθαι, ἀδέατον ὄντα πάση κλιση
φύσι, ὁραμένη τε καὶ νοουμένη· καὶ
ὡς ἡ αἰτία δι' ἧς τὰ ἑσπεραματῶ-
σατο, διδάξατε, παρεκαλώ.

uerfatum, cum aspectabilis non
fit ab omni creata natura, & quæ
videtur, & quæ intelligentia
percipitur: & quæ sit caula, pro-
pter quam hæc gesta sunt, do-
ceatis rogo.

Ἀπόκρισις τῶν ἁγίων πατέρων πρὸς
Φιλόσοφον διὰ τοῦ Ἐπισκό-
που Λεοντίου.

Responsio sanctorum patrum ad
philosophum per episcopum
Leontium.

Ἡ μὲν αἴτια τῆς αὐτῆς ἀφοσίως
ὠκονομηθῆ ὑπὸ αὐτῶν διὰ τὴν ἐν τῷ
ἁδεδείσῃ τῶν περὶ τὴν ἀνθρώπων αἰθε-
ρων τῶν περὶ τὴν Ἐύας γεγε-
νηθῆναι ἁποπήσῃ, ἢ ὡς ἅπαντα αὐ-
τῶν ἐπέπεσε γένος. ἐπεὶ οὖν ἁδρα-
βάντες τὴν ἐντολήν, ἔδειξον χάρισμα-
τος ἐσπερήσῃσαν, τὴν ἐντολήν ἡδέλη-
σῃσαν ὁ δημιουργὸς τῶν τῶν ἀνθρώπων
γένος. Ἐνοητέον ἐν ταῦτα, ὅτι ὡσαυ-
τεῖπεν ὁ θεὸς ποιήσωμεν ἀνθρώπον κατ'
εἰκόνα ἡμετέραν καὶ κατ' ὁμοίωσιν· Ἐ-
ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀνθρώπον, κατὰ τὴν
περὶ τὴν εἰκόνα ἁποδείξῃσιν· ὁ αὐτὸς
πάλιν εἶπε, σώσωμεν ἀνθρώπον, ὃν κατ'
εἰκόνα ἡμετέραν καὶ κατ' ὁμοίωσιν ἐποίησαμεν. καὶ ὡσαυ-
τεῖπεν ὁ θεὸς καὶ πατὴρ εἶπε, ποιήσωμεν, Ἐ-
ὁ θεὸς ἐδημιούργησεν, θεὸς ὢν ἐκ θεοῦ ὁ
αὐτὸς πάλιν βουλήν πατρικὴν ἀνασῶσαι

Causa presentiae eius ab ipso
dispensata est propter primorum
hominum Adami & Euae lapsum
in paradiso, qui totum ipsorum
genus inuasit. Postquam igitur
transgressi præceptum, diuina gra-
tia priuati fuerunt, eam humano
generi opifex voluit restituere.
Et considerandum hic est, quod
quemadmodum Deus dixit: Faci-
amus hominem ad imaginem &
similitudinem nostram; & fecit
Deus hominem, iuxta prius di-
ctas demonstrationes; idem rur-
sus dixit: Seruemus perditum
hominem, quem ad imaginem
& similitudinem nostram feci-
mus. Vt autem Deus & Pater
dixit, Faciamus; & Filius Deus
ex Deo fecit: idem rursus ex Pa-
tris sententia saluare hominem
voluit in semetipso.

Ἐπερὶ τῆς τῆς Φιλοσόφου
πρὸς τὸν αὐτῶν.

Interrogatio philosophi
de eodem.

Καὶ πῶς ἐπὶ τῆς γῆς ὄφθῃ, καὶ
σωθῆναι ὡς ἀνθρώπος τοῖς ἀν-
θρώποις, θεὸς ὢν ἀναλλοίωτος;

Et quomodo in terra visus, &
quasi homo inter homines con-
uerfatus est, cum sit Deus immu-
tabilis?

Ἀπόκρισις παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων
διὰ Μακαρίου Ἐπισκόπου
Ἱεροσολύμων.

Responsio sanctorum patrum per
Macarium episcopum Hie-
rosolymorum.

Κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ Θεσσαίου
Παύλου, μέγα ὄστι τὸ τῆς εὐσεβείας

Iuxta diuini Pauli vocem: Ma-
gnum pietatis est sacramentum,

Ggg iij

quod manifestatū est in carne: hoc est, Dei Filius. Eodem tempore idem apparuit angelis. Neque enim angelis vel archangelis, vel aliquibus cælestibus potestatibus visibilis est vnigenitus, quandoquidem Deum nemo vidit vnquam. Cuius de cælis aduentum audiens, nullatenus immensæ diuinitatis localem migrationem suspiceris, sed dispensationem cogita totius huius magni reuera pietatis sacramenti, in quo sumus renouati. Renouatio enim fuit nouitatis resumptio. Per hoc enim qui nobis dedit similitudinem suam, Deus Verbum ad similitudinem nostram descendit. Impossibile est autem Deum nobis assimilari, & non incarnari: neque enim species incorporea substantiæ incorporeæ, quæ quidem ipse erat, accessit, sed corporea; corporea autem substantia absque assumptione non erat: propterea corpus vere assumpsit, vt qui a prima fraternitate, hoc est, gratia sancti Spiritus, quam per primos parentes Adamū & Euam amisimus, per figuræ incorporeæ mutationem excideramus, ad fraternitatem per corporis assumptionē reduceremur, & iterum incorpoream speciem diuinam acciperemus. Accipit autem carnem ex muliere: sic enim nobis similis factus est, vt nos sibi similes participes suæ gloriæ faceret, & vt mulierem per natiuitatē suam saluaret. *Saluabitur enim, inquit, mulier per filiorum generationem.* Caro autem assumpta est, quæ secundum naturam habebat quod vitale est: nulla enim caro eo quod vitale est caret, quod scriptura proprie animam appellat.

1. Tim. 2.

μυστήριον, ὃ ἐφανερώθη ἐν σαρκί· τὸ ἴδιόν ἐστιν, ὃ τὸ θεοῦ υἱός. τότε αὐτὸς ὠφθη καὶ ἀγγέλοις. οὐδὲ γὰρ ἀγγέλοις, ἢ δερχαγγέλοις, ἢ ποι τῶν ἐπουρανίων διωάμεων θεατὸς ὁ μονογενής· ἐπεὶ τὸ θεὸν οὐδεὶς ἐώρακε πώποτε. οὐτὶς πῦν ἐξ οὐρανῶν κατέφωτισεν ἀκούων, μὴ τοπικῶν μετέστασιν τῆς ἀρχαρχήτου αὐτῶ ἰσοπίθισης θεότητος, οἰκονομίῳ δὲ νόει τὸ ὄλον τῆς τὸ μέγα ὡς ἀληθῶς τῆς βίσεβείας μυστήριον, ἐν ᾧ διέκρυψθημεν. ἀνακαίνισις γὰρ γέρονε κενόδοτος ἐπανάληψις. διὰ δὲ τῆς τοῦ θεοῦ δόξαις ἡμῖν πῦν παρὸς ἐαυτὸν ὁμοίωσιν, ὃ αὐτὸς τῆς θεοῦ λόγος εἰς ὁμοίωσιν ἡμῶν κατήλθεν. ἀδύνατον δὲ ἰὼν θεὸν ὁμοιωθῆναι ἡμῖν μὴ σαρκωθέντα· οὐ γὰρ ἀσώματον εἶδος ἀπὸ ἀσωμάτου οὐσίας παρῶσιν ἐγένετο, ὅπῃ ἰὼν αὐτὸς, ἀλλὰ τὸ σωματικόν· σωματικὸν ὃ οὐσία αὐτὸ παρῶσιν ἡμεῶς ἐκ ἐγένετο. διὰ τῆς τοῦ σώματος ἀληθῶς παρῶσιν εἶναι, ἵνα οἱ τῆς ἐξ ἄρχῆς ἀδελφότητος ὀκπεσόντες, διὰ πῦν τῆς ἀσωμάτου εἶδος ἀλλογῶν, τῆς ἐστὶ τῆς πῦν βίματος γαίματος, ἡς διὰ τῶν παρῶσιν ἀδελφῶν τῆς τῆς Ἀδάμ καὶ τῆς Εὐας ἀπωλεία μῶν, εἰς ἀδελφότητα εἰσαρχθῶμεν διὰ τῆς σωματικῆς παρῶσιν ἡμεῶς, ἔπαλιν τὸ ἀσώματον εἶδος τὸ θεῖον δόξαζωμεν. λαμβάνει δὲ σὰρκα ἐκ γυναικός. οὕτως γὰρ καὶ ὁ μονογενής ἡμῖν κἀδίσταται, ἵνα καὶ ὡς ὁμογενέσιν ἡμῖν μετὰ δὲ τῆς δόξης τῆς ἐαυτῶν, ἵνα καὶ πῦν ζωαῖκα διὰ τὸ γυνήσεως ἀνασῶσιν. σωθῶσιν γὰρ, φησὶν, ἡ ζωὴ διὰ τὸ πεκνογονίας. σὰρξ ὃ παρῶσιν ἡμῶν καὶ φύσιν ἔχουσα ζωτικόν· οὐδέ μῶν γὰρ σὰρξ ἀνὰ τῆς ζωτικῆς, ὃ καὶ πῦν καὶ ἰδίως ἡ γὰρ καλεῖται.

ANNO
CHRISTI
34.

Ο Φιλόσοφος.

Τίς ἐκ αὐτῶν ἐπιπλαγῆ ἔπι τοῖς με-
γαλείοις τῆς Θεοῦ πύταις, ὡς ἔφατε;
πλὴν πῶς λαμβανὴ σὰρκα ἐκ γυναι-
κός, καὶ δὲ δὲ εἰρήκατε;

Απόκρισις τῆς ἁγίων πατέρων διὰ τῆς
αὐτοῦ Μακαρίου Ἐπισκόπου
Ἱεροσολύμων.

Ἦδη εἰρήκαμέν σοι, ὦ βέλτεσε, μη-
δαμῶς ἔπι τῆς Θεοῦ μυστηρίων λέ-
γῃν τὸ ὅπως ἀπόρρητα γὰρ εἰσι καὶ ἀνε-
πίλογα. ὡς δὲ ἐκ τῶν ἱερῶν λόγων ἐδι-
δάχθημεν, ἐρῶμεν ὅσον ὁ λόγος ᾠρα-
σῆται διωθήσεται. τὸ γὰρ παντελῶς κα-
ταληπτικὸν τῆς μυστηρίου ἐκείνου, ὃ τῆς
κωλύει ἐν σαρκὶ οἰκονομίας, πῶς γέ-
γονεν, οἶδεν ἀθεσπῶν οὐδὲ ἀγγέλων
ἕδεις, ἕδὲ αὐτὸς Γαβριὴλ ὁ διακονη-
σάμενος τῷ μυστηρίου ἐκείνου, ἕδὲ ἡ
πάντα γὰρ καὶ καθάρσα ἔστιν ἁγία παρθε-
νος Μαρία ᾠρασῆται διωθήσεται ἢ ὁ-
λλω τῆς αὐτῆς Θεοῦ λόγου σαρκώσεως
κατέληξεν. αὐτὸς γὰρ ὁ μόνος ὁ μονο-
γενῆς Θεοῦ υἱὸς τὸ ἀκριβὲς οἶδεν τῆς ἐαυ-
τοῦ δι' ἡμᾶς ἐν ἀνθρώπῳ σαρκώσεως. εἰ γὰρ ἔπα-
ρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπὸ ἀρχῆς ἀπόπται
καὶ ὑπερέτα γυμνοῦμεν τῆς λόγου, κα-
θάρσα Φησὶν ὁ Λυκάς, ᾠρα τῆς ἐν σαρκὶ
αὐτοῦ οἰκονομίας ὅτι ἐκ ἀπέρματος Δα-
υὶδ ἔστιν ἁβραάμ τὸ καὶ σὰρκα, καὶ τὸ ἔξ
ἧς ἐγγυηθῆ Ἰησοῦς, τῆς ἔστιν ἐκ τῆς παρ-
θένης, ὁ λεγόμενος Χριστὸς καὶ ὅτι ὡν
οἱ πατέρες, καὶ ἔξ ὡν ὁ Χριστὸς τὸ κα-
τὰ σὰρκα ἔστιν ἐκ ἀγγέλων, ἀλλὰ
ἀπέρματος ἁβραάμ ἐπέλαβετο, καὶ ὅ-
τι καὶ πάντα ὁμοιωθῆ ἡμῖν, πλὴν τῆς
ἀμωρίας, ταῦτα ἴσμεν ὅτι ἡ ἕξις,
πῶς ταῦτα γένηται, πάσης λογικῆς
φύσεως ὑπερέβαινει διανοίαν. λέγει

Philosophus.

Quis non stupeat in his Dei
magnalibus, ut dicebatis? Ve-
rumtamē quomodo accepit car-
nem ex muliere, ut paulo ante
asseruistis?

Responsio sanctorum patrum per
eundem Macarium episco-
pum Hierosolymorum.

Iam monuimus te, vir optime,
nequaquam in diuinis mysteris
dicere, quomodo? ineffabilia en-
im sunt, & incomprehensibi-
lia. ut autem ex sacris literis edo-
cti sumus, dicemus quantum or-
atio consequi poterit. Omni-
modam enim mysterii illius cog-
nitionē, quomodo dispensatio
in carne Domini facta sit, nullus
neque hominum, neque angelo-
rum, nec ipse Gabriel qui eidem
mysterio ministravit, neque om-
nino sancta, pura, & casta virgo
Maria consequi poterit totam
huius Dei Verbi incarnationis
intelligentiam. ipse etenim so-
lus vnigenitus Dei Filius exacte
nouit suam propter nos in huma-
nationem. sed quæ nobis tradi-
derunt, qui ab initio ipsi vide-
runt, & ministri fuerunt sermo-
nis, ut ait Lucas, de illius in car-
ne dispensatione, quod scilicet
ex femine Dauid & Abraham se-
cundum carnem; &, *De qua na-*
tus est Iesus, qui vocatur Christus,
id est, ex virgine: & quorum pa-
tres, & ex quibus Christus secun-
dum carnem: & quod non angelo-
rum, sed semen Abrahæ apprehen-
dit: & quod per omnia nobis assi-
milatus est, excepto peccato: hæc
scimus: modus autem quo hæc
gesta sunt, omnis creaturæ rati-
onalis cogitationem transcen-

Lucæ 1.

Matth. 1.

Roman. 9.

Hebr. 2.

Hebr. 4.

Ier. 17. b

dit. Ait autem & de hoc Ieremias propheta: *Homo est, & quis cognoscet illum?* Admirante autem philosopho, & tota multitudine collecta ad auscultationem, addentes sancti patres, per Macarium episcopum Hierosolymorum dixerunt.

Pluribus iam demonstraui-
 mus, quod Deus vnigenitus Filius Dei
 factus sit homo propter benigni-
 tatem erga genus humanum, in-
 carnatus & genitus ex virgine
 Maria inexplicabili generatio-
 ne. Postquam enim voluit, vt
 sermo prior ostendit, instaurare
 quæ per primorum parentum la-
 psus fuerant soluta, natus est in
 nostris, vt nos in suis ipsius refi-
 ceret; condescendens quasi opti-
 mus medicus infirmitati nostræ.
 Iterum dicemus hoc condescen-
 dere, & descēdere, & mitti, iux-
 ta suæ inhumanationis modum
 accipiendum, vt prius demon-
 strauimus. Diuinitate enim sua
 omnia cum Patre semper implet,
 secundum prius traditas intelli-
 gentias. Audi ergo. Nati sumus
 ex muliere: venit in hoc propter
 caritatem erga homines. at nos
 ex delectamento somni & femi-
 ne viri: ipse autem solus ex Spi-
 ritu sancto & Maria virgine. La-
 ctamur nos: venit etiam in hoc
 secundum carnē, qui deitate sua
 omni carni alimentum præbet.
 Proficimus in ætatis augmen-
 tum: non dedignatus est & ipse
 hoc fieri corporaliter, sicut scri-
 ptum est, quod *Iesus proficiebat
 sapientia, ætate, & gratia apud
 Deum & homines*: & vsq; ad tri-
 cesimum annum transfigens, vt
 omni ætati benediceret, tunc ad
 baptismum venit, prædicante
 Ioanne Zachariæ filio ad popu-

Lucæ 2.

Lucæ 3.

γδ κὺ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἱερεμίας ὁ παρὰ φη-
 τῆς κὺ ἀνθρώπος ὅτι, κὺ πῆς γνώσε) αὐ-
 τόν; θαυμάζοντος ἡ τῆ φιλοσόφου, κὺ
 πάντος τῆ συναθροισθέντος πλήθους
 εἰς πλὴ ἀκρόασιν, παρὰ δέντες ἄγιοι
 πατέρες, διὰ Μακαρίου ἱεροσολύμου
 ἱεροσολύμων εἶπαν.

Ἡδη διὰ πλείων ὅσων ἀπεδείξα-
 μῶν, ὅτι θεὸς ἡ ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ
 θεοῦ, * γέγονεν ἀνθρώπος διὰ φιλα-
 θεσίαν, σαρκωδὴς καὶ ὀφθαλμοῦ ἐκ
 τῆς παρθένου Μαρίας ἀπορρήτου γυ-
 νῆος. ἐπειδὴ γὰρ ἡ βουλή, ὡς παρὰ
 πέσειεν ὁ λόγος, ἀνακαμύσει τὰ διὰ
 πλὴ ἀπόπλωσιν τῆς παρὰ πλάσων
 λυθέντα, γέγονεν ἐν τοῖς ἡμετέροις,
 ἵνα ἡμᾶς ποιήσει ἐν τοῖς αὐτοῖς, συγ-
 καταβᾶς ὡς ἰατρὸς ἀριστος τῆ ἀδενεία
 ἡμῶν. πάλιν ἐροῦμεν τὸ συγκαταβᾶν,
 καὶ τὸ κατελθεῖν, κὺ τὸ ἀπεσᾶλθαι, κὺ
 τὸ ἐνανθρωπήσας αὐτῷ ἔχον δια-
 ληπῆ, ὡς παρὰ πέσειεν αὐτῶν. τῆ γὰρ
 θεότητι αὐτῷ τὰ πάντα σὺν τῷ πατρὶ
 πληροῖ ἀεὶ, κὺ τὰς παρὰ ποδοδείσας
 ἐνοίας. ἀκούει πίνω. γυνάμειθα ἐκ
 ζωακός ἡλθε διὰ φιλανθρώπιαν εἰς
 τὸ π. ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ὅτι ἡδονῆς ἔπνοον,
 κὺ ἀέριματος ἀνδρός αὐτὸς ἡ μόνος ἐκ
 πνύματος ἁγίου κὺ Μαρίας τῆ παρὰ
 του. γαλακτοῦ ἔφουμίθα ἡλθε κὺ εἰς
 τὸ π. σαρκί, ὅτι τῆ θεότητι αὐτῷ διδοῖ
 ἔφω πᾶση σαρκί. γινόμεθα ἐκ παρὰ
 κοπῆ κὺ αὐξῆσιν ἡλικίας ἐκ ἀπὸ τῶ
 σε γνέσθαι κὺ αὐτὸς τὸ π. σωματικῶς,
 καθὼς γέγραπται, ὅτι Ἰησοῦς παρὰ ἐκο-
 πῆ σοφία καὶ ἡλικία κὺ χάριτι ἀπὸ
 θεοῦ κὺ ἀνθρώπων κὺ εἰὼς τετακτοῦτος
 γέγονεν διανύσας, ἵνα πᾶσαν ἡλικίαν
 διλογῆσῃ τότε ἵππὶ τὸ βᾶπτισμα ἐρχ-
 ται, κηρύσσοντος Ἰωάννου υἱοῦ Ζαχα-
 ρίου

ANNO
 CHARIT.
 114.

ANNO
CHRISTI
325.

ελου τῷ λαῷ βάπτισμα μετανοίας,
 οὐκ ἀφέσεως ἀμάρτων, οὔτε ἰαθεσίας
 δῶρον διδόντος· οὐ γὰρ Ἰωάννου
 πῦτε δοῦμαι, ἀλλ' οὔτε ἀγγέλου, ἀλλ'
 αὐτῷ τῷ σαρκωθέντος καὶ ἐνανθρωπή-
 σαντος θεῷ λόγῳ. Κατέχευται τὸ ὑπερῆ-
 μῦν βάπτισμα, ἃ θεὸς ἂν ἀναμάρτητος
 ἐβαπτίσθη σωματικῶς ὡς ἀνθρώπος,
 ἐκ αὐτὸς δέομιμος βαπτίσματος, ἀλλ'
 ἵνα τὸ ἡμέτερον βάπτισμα δοξάσῃ ἵνα
 πεισῶμεν, ὅτι ὡς περ ἐπ' αὐτῷ κα-
 τήλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὕτως καὶ ἐφ'
 ἡμᾶς ἐστὶν εἰς αὐτῷ βαπτισμοῖς.
 εἶτα σωθεῖσθε τῶν πῶς ἀνθρώποις,
 τὰς τε τῶν θεῶν αὐτῶ ἐντολῶν πα-
 ραδοξίαις ἐκδοξίαις, τὰς τε τῶν σημείων
 ἐργασάμενος θαυματουργίας, ἃ πῶ
 τελεῖται χεῖρον, καὶ πατρὸς δεξια-
 μῶν, οὕτως ἃ πῶ τὸ ὑπερῆμῦν ἐκού-
 σιον αὐτῶ σωματικῶν ἐρχεται πᾶθος.
 ἡμῖν γὰρ κενεώσθητο πτωχεῖα σαυρῶν·
 ἀλλ' εἰ πάντες ἐσαυροῦμεν, οὔτε ἐ-
 σωθῶμεν ἐκ τῆς θανάτου ἀρπάσαι ἰσχυ-
 ραίμεν. ἐβαπτίσθητε γὰρ ὁ θάνατος ἀπὸ
 Ἀδάμ μέχρι Μωσέως καὶ ἐπὶ τῶν
 μὴ ἀμάρτησαντας. πολλοὶ ἅγιοι, πολ-
 λοι παρῶνται, πολλοὶ δίκαιοι καὶ οὐ-
 δεὶς ἀπὸ τῆς θανάτου ἐξοισίας
 εἰς αὐτῷ ἠδυνήθη λύτρωσασθαι. ἀλλὰ
 ἦλθεν αὐτὸς ὁ τῶν πάντων σωτὴρ, καὶ τὰς
 ἡμῖν χρεωσυνδράς πτωχείας εἰς τὸ
 ἡμῖν, ἀνθ' ἡμῶν, ὑπερῆμῦν, ἀναμάρ-
 τητον αὐτῷ ὑπέδειξαστο σάρκα. κατε-
 φερόμεθα μὲν τὸ θάνατον εἰς αὐτῷ
 ἀνεδείξατο καὶ τῶν, καὶ κατήλθεν ἐκ-
 σίας εἰς αὐτῶν· οὐ κατέχευται κατὰ πῶ
 ἡμεῖς, ἀλλὰ κατήλθεν· ἐ γὰρ Ἰωάννου
 κείμιμος τῷ θανάτῳ, ἀλλ' ἐξοισίας
 ἃ θανάτου. καὶ μόνον κατελθὼν, μὲν
 πλήθους ἀνελήλυθεν. αὐτὸς γὰρ Ἰωάννου
 Concil. Tom. 2.

lum baptismum pœnitentiæ, non
 autem remissionis peccatorum,
 aut adoptionis filiorum donum
 largiente: non enim erat Ioannis
 hoc dare, sed neque angeli, ve-
 rum ipsius dumtaxat incarnati
 & inhumanati Dei Verbi. Et ac-
 cipit nostrum baptismum, &
 cum esset Deus sine peccato, cor-
 poraliter baptizatus est vt homo;
 non ipse indigens baptismo, sed
 vt nostrum baptismum approbar-
 ret: vt credamus quod quemad-
 modum in eum descendit Spiritus
 sanctus, ita & in nos in ipso
 baptizatos. Deinde conuersatus
 cum hominibus, & suorum diui-
 norum præceptorum mandans
 traditiones, signorumque admi-
 randa opera perficiens, post ter-
 tium annū, quarto iam inchoato
 ad corporalem pro nobis passio-
 nem sponte peruenit. Nobis qui-
 dem debebatur crucis supplicium:
 sed si omnes crucifixi fuissetus,
 nosipfos a morte nō potuissetus
 liberare. *Regnavit enim mors ab*
Adam usque ad Moysen, etiam
in eos qui non peccauerunt: multi
sancti, multi prophetæ, multi
iusti: & eorum nemo seipsum e
potestate mortis redimere po-
tuit. Sed venit ille saluator om-
niū, & a nobis debita supplicia
in sua carne, quæ sine peccato
erat, pro nobis & ex nobis & no-
mine nostro suscepit. Descende-
bamus nos post mortem ad infe-
ros: suscepit & hoc, descendit-
que sponte ad eos: non tamen de-
tentus, sicut & nos, sed descendit
tantum: non enim erat subiectus
morti, sed mortis dominus. Cū-
que solus descendisset, cum mul-
tis rediit. Ipse enim erat spiritua-
le granum frumenti, quod pro
o voeròs κόκκος τῆς σίτου, ὁ Ἰωάννου
 Hhh

Ioann. 12.

nobis cadens in terram, & carne moriens, per suæ diuinitatis potentiam corporale suum templum fuscitauit secundum scripturas, fructum afferens totius humani generis resurrectionem, & post triduanam sepulturam, & reditum ex mortuis ad vitam, apparens discipulis, ostendit eis quas in cruce pertulerat sui corporis passiones, dicens: *Palpate me, ac videte quod ego sum*, qui facio admirabilia, qui & pro vestro genere in carne mea passiones suscepi. Deinde per dies quadraginta versans cum eis, tradēque illis salutaria præceptorum pignora, ipsis videntibus ad cælos rediit, sedereque illum ad Patris dextram sacri libri demonstrant. Quem & in fine sæculi ad iudicandum viuos & mortuos venturum expectamus: qui in æternum, vt semper vna cum Patre regnat per infinita sæcula. Hæc est ecclesiæ fides apostolica & inculcata, quam desuper ab ipso Domino per apostolos, & a patribus ad filios traditam ecclesia colit, & vsque nunc & in sempiternum retinet, dicente suis discipulis Domino: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti.*

Lnc. 24.

Act. 1.

Matth. 28.

De omnium consensu circa consubstantiale.

CAPVT XXIV.

HIS hoc modo a sancto Spiritu per sanctos patres nostros in sacra illa Synodo collectos, explicatis, magnificabat Deū tota illa multitudo, quæ ad Φωνηθέντων, ἐμεγάλυνε

ἡμῶν πεισὼν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὑποδανῶν σαρκί, ὡς τῆ ἁγίας θεότητος αὐτοῦ διωά-
 μαι ἀνέστησε (Θ) σωματικὸν αὐτοῦ ναόν, καὶ τὰς γραφὰς, καρποφορήσαντα τὴν τῆ παντὸς ἀνθρώπου γένους διάστασιν, καὶ ἐμφάνισας τοῖς μαθηταῖς μὲν τὴν τελευτήμερον ταφῆν, καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀναβίωσιν, ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰ ἐν τῷ σωρῶ τῆ σωματικῆς αὐτοῦ πάθη, εἰπὼν· Ἰησοῦ φησὶ με, καὶ ἴδετε, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι, ὁ σωματουργῶν, ὁ καὶ τὰ ὑπὲρ τῆ ὑμετέρου γένους ἐν τῇ σαρκί μου καταδέξασθαι πᾶθη. εἶτα ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας σωματικὸς αὐτοῖς, διδόνων αὐτοῖς σωτηρίων ἐπιτολῶν ἰσχυρῆς, διελήλυθεν εἰς τὸν ἕβραϊστὴν, βλεπόντων αὐτῶν, ἐν δεξιᾷ τῆ πατρὸς κεκαθικέναι αὐτῶν (Θ) ἱεροὶ ἐδίδασκον λόγοι. ὃν καὶ ἤξάν προσδοκῶμεν ὅτι σωτελεία ἔσται αἰῶνος κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, αἰδώς, ὡς αἰεὶ συμβασιλεύοντα τῷ πατρὶ εἰς τὸν αἰῶνα αἰῶνας. αὐτῆ ἡ ἁγίας ἐκκλησίας ὀποσολικῆ καμώματος πίστις, ἡ πᾶσα ἀνώθεν πατρὸς αὐτοῦ ἔκκειλε διὰ τῆ ὀποσολῶν ἐκπερσῶνων εἰς ἐκγόνοισι ὁρᾶσθαι ἡ ἐκκλησία πρεσβύται, καὶ νῦν καὶ εἰς αἰεὶ πάντων κρατεῖ, εἰπόντος ἡ κωλεῖ τοῖς μαθηταῖς· πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα ἡ πατρὸς καὶ ἡ υἱοῦ καὶ ἡ ἁγίας πνευματικῆς.

ΑΝΘΩ ΣΥΝΑΚΤΗ ΗΨ.

Περὶ τῆς ἁγίας πατέρον ὁμοφωρίας τῆς εἰς τὸ ὁμοούσιον.

ΚΕΦΑΛ. κδ'.

ΤΟΥΤΩΝ οὕτως ὑπὸ τῆ ἁγίας πνευματικῆς διὰ τῆς ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἁγίας ἐν ἐκείνῃ τῇ ἁγία συνόδῳ συνειλεγμένων, ἐκφωνηθέντων, ἐμεγάλυνε (Θ) θεὸν ἅπαν τὸ πλῆθος ἐκείνο, τὸ εἰς τὴν